

ЗАКАРПАТСЬКА АКАДЕМІЯ МИСТЕЦТВ

Кафедра рисунку

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Проректор з навчальної
роботи

А. М. Бокшан

“ 28 ” серпня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Рисунок

(шифр і назва навчальної дисципліни)

галузь знань **02 Культура і мистецтво**

(шифр і назва напрямку підготовки)

спеціальність **023 образотворче мистецтво, декоративне мистецтво,
реставрація**

(шифр і назва спеціальності)

Освітньо-професійна програма «Графічний дизайн»

«Дизайн середовища»

Факультет Образотворчого мистецтва

2020 – 2021 навчальний рік

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітній рівень	Характеристика навчальної дисципліни
Кількість кредитів - 6.5	<u>Галузь знань</u> 02 культура і мистецтво (шифр і назва)	Нормативна (за вибором) Денна
	<u>Спеціальність</u> 022 Дизайн	
Модулів - 1	<u>ОПП</u> «Графічний дизайн» «Дизайн середовища»	Рік підготовки:
Змістових модулів - 2		III – I ск.
		Семестр:
Загальна кількість годин – 195 год.		1 - 2
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 4 год.	<u>Освітній рівень</u> бакалавр	Лекції:
		10 год.
		Практичні:
		176 год.
		Самостійна робота:
	9	
	Індивідуальні завдання:	
	30	
	Вид контролю:	
	Диференційований залік у 1 семестрі; екзаменаційний перегляд у 2 семестрі.	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета:

Розвиток творчого підходу до створення художнього образу засобами академічного рисунка.

Розвиток конструктивно-аналітичного мислення, зосередження на суттєвому, головному.

Вивчення способів відтворення форми, її площинно-конструктивних закономірностей.

Розвиток конструктивно-аналітичного мислення.

Сприяння набуттю і вдосконаленню професійного виконавського рівня студента, зокрема у розвитку його відчуття пропорцій, тону, ритму, необхідних при зображенні предметів

Завдання:

- Оволодіння практичними навиками виконання академічного рисунку.
- Побудова зображуваного об'єкта за допомогою лінійної перспективи.
- Виконання серії практичних завдань, що передбачають поступове ускладнення форми, композиції, від гіпсових моделей до безпосередньо живої натури.
- Вивчення методики ведення дисципліни, готуючись до можливої викладацької роботи.
- Формування гостроти сприйняття і відтворення об'ємних форм, пропорцій, ритму.
- Вивчення методики ведення дисципліни, готуючись до можливої викладацької роботи.
- Визначення пропорційних співвідношень між об'єктами та їх частинами.
- Розуміння композиційних закономірностей та культури рисунка.
- Окрім практичних та теоретичних занять збагачення професійних знань відвідуванням у позаурочний час музеїв, галерей, лекцій, симпозіумів, пленерів, вернісажів та інших культурно-мистецьких заходів, що сприяють зростанню професійних знань.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **знати:**

- теоретичні підходи до рисунку і місце останнього в системі художньої творчості;
- особливості роботи різними графічними засобами;
- фізичні та фізіологічні принципи, тонального сприйняття форми та ритму;
- закони композиції та перспективи;
- поетапність ведення рисунку;
- закони побудови композиції.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен **вміти:**

- а) переконливо і анатомічно вірно моделювати голову;
- б) використовувати тональні співвідношення та засоби лінії;
- в) виконувати з натури тональні і лінійно-конструктивні зображення;
- г) аналізувати форми, пропорції і конструкцію зображуваного;
- д) вміти вести аналітичний відбір для максимальної художньої виразності;
- е) зосереджувати акценти на головних місцях композиції і списувати другорядні.

3. Програма навчальної дисципліни

І семестр.

Змістовий модуль 5. Зображення конструктивної і анатомічної будови півфігури людини.

Тема 1. Рисунок голови натурщика з плечовим поясом.

Мета завдання: Лінійно-конструктивна побудова, передача об'єму, тональне вирішення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Відтворення простору за рахунок контрастності ліній.
5. Легке моделювання власних, падаючих тіней.
6. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 2. Рисунок гіпсового зліпку кисті, руки, стопи в різних положеннях.

Мета завдання: Рисунок гіпсового зліпку кисті, руки, стопи в різних положеннях.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору .
3. Конструктивна побудова.
4. Відтворення простору за рахунок різної степені контрастності ліній.
5. Легке моделювання власних, падаючих тіней і півтіней.
6. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 3. Рисунок гіпсового торсу в двох положеннях.

Тема 3. Рисунок гіпсового торсу в двох положеннях.

Мета завдання: Лінійно-тональне вирішення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Поступове моделювання об'ємів за рахунок тіней і півтіней.
5. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

II семестр.

Змістовий модуль 6. Зображення конструктивної і анатомічної будови постаті людини.

Тема 4. . Рисунок гіпсової фігури людини (екорше) в двох положеннях (фас і зі спини).

Мета завдання: Побудова, передача об'єму, тональне вирішення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Поступове моделювання об'ємів за рахунок тіней і півтіней.
5. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 5. Короткочасні замальовки оголеної фігури позі контрпост.

Мета завдання: Побудова, передача об'єму, тональне вирішення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Поступове моделювання об'ємів за рахунок тіней і півтіней.
5. Узагальнення та завершення роботи.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

Тема 6. (ЕЗ) Рисунок оголеної фігури натурщика в двох позиціях.

Мета завдання: Побудова, тональне вирішення в умовах бокового освітлення.

Послідовність роботи:

1. Компонування.
2. Вимірювання пропорцій, визначення основних мас і точок опору.
3. Конструктивна побудова.
4. Легке ідтворення загальних світло-тіньових співвідношень.
5. Поступове посилення контрасту тону переднього плану.
6. Опрацювання деталей.

7. Узагальнення.

Техніка виконання – рисунок олівцем. Матеріал – олівець, гумка, папір.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		л	п	лаб	інд	с.р.		л	п	лаб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 5. Зображення конструктивної і анатомічної будови півфігури людини.												
Тема 1. Рисунок голови натурщика з плечовим поясом.			1	-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Рисунок гіпсового зліпку кисті, руки, стопи в різних положеннях.				-			-	-	-	-	-	-
Тема 3. Рисунок гіпсового торсу в двох положеннях.				-			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 1				-			-	-	-	-	-	-
Змістовий модуль 6. Зображення конструктивної і анатомічної будови постаті людини.												

Тема 1. Рисунок гіпсової фігури людини (екорше) в двох положеннях (фас і зі спини).				-			-	-	-	-	-	-
Тема 2. Короткочасні замальовки оголеної фігури позі контрпост.				-			-	-	-	-	-	-
Тема 3 (ЕЗ) Рисунок оголеної фігури натурщика в двох позиціях.				-			-	-	-	-	-	-
Разом за змістовим модулем 2				-			-	-	-	-	-	-
Усього годин	195	10	176	-	30	9	-	-	-	--	-	-

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Рисунок голови натурщика з плечовим поясом.	
2	Тема 2. Рисунок гіпсового зліпку кисті, руки, стопи в різних положеннях.	
3	Тема 3. (ЕЗ) Рисунок гіпсового торсу в двох положеннях.	
4	Тема 4. Короткочасні замальовки оголеної фігури позі контрпост.	
5	Тема 5. Рисунок гіпсової класичної голови (Венера, Афродіта, Антиной) в умовах бокового освітлення.	
	Тема 6. (ЕЗ) Рисунок оголеної фігури натурщика в двох позиціях.	

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Замальовки портретів, кистей, стоп. Завдання: вміння аналізувати і відтворювати пропорції, будову легкою передачею світло-тіні. Формат: А3-А2. Засоби: графітний олівець, м'які матеріали, ризинка.	
2	Замальовки фігури, півфігури у побуті. Завдання: Конструктивна побудова, відтворення об'єму. Формат: А3-А2. Засоби: графітний олівець, вугілля, сангіна, ризинка.	

8. Методи навчання: переважаюча практична робота на відпрацювання навиків роботи з лінією та тоном. Основним засобом є робота над постановками, що сприяють вивченню основних законів побудови тональної композиції, і які ускладнюються у відповідності до методики навчання рисунку.

9. Методи контролю: поточні та підсумкові перегляди та систематичні індивідуальні консультації викладача.

11. Розподіл балів, які отримують студенти

Екзаменаційний перегляд

Поточне тестування та самостійна робота						Сума
Змістовий модуль N 1			Змістовий модуль N 2			
T1	T2	T3		ІНДЗ	Підсумковий контроль	100
15	15	20		20	30	

Підсумковий екзаменаційний перегляд

Поточне тестування та самостійна робота				Підсумковий екзамен	Сума
Змістовий модуль 1			ІНДЗ	30	100
T1		T2		20	
20		30			

Шкала оцінювання: національна та ECTS

<i>За шкалою ECTS</i>	<i>За шкалою навчального закладу (як приклад)</i>	<i>Традиційна оцінка за національною шкалою (чотирибальна система)</i>	<i>Залік/Екзамен</i>
<i>A</i>	<i>90 - 100</i>	<i>ВІДМІННО</i>	<i>Зараховано</i>
<i>B</i>	<i>82 – 89</i>	<i>ДОБРЕ</i>	
<i>C</i>	<i>74 – 81</i>		
<i>D</i>	<i>64 – 73</i>		
<i>E</i>	<i>60 – 63</i>	<i>ЗАДОВІЛЬНО</i>	
<i>FX</i>	<i>35 – 59</i>	<i>НЕЗАДОВІЛЬНО</i>	<i>Не зараховано</i>
<i>F</i>	<i>1 - 34</i>		

13. Рекомендована література

Базова

1. Аксьонов Ю., Левидова М. Цвет и линия. – М.: Советский художник, 1976.
2. Бесчанов Н.П., Кулаков В.Я. Живопись. – М.: Владос, 2004.
3. Бучинський С.Л. Основи грамоти з образотворчого мистецтва. – К.: Радянська школа, 1981.
4. Кириченко М.А., Кириченко І.М. Основи образотворчої грамоти. – Київ: Вища школа, 2002.
5. Кулебакин Г.И. Рисунок и основы композиции.
6. Школа изобразительного искусства. – М.: Изобразительное искусство, 1989.
7. Барщ А. Рисунок в средней художественной школе. – Москва. 1963.

Допоміжна

8. Гребенюк Г.Є. Основи композиції та рисунок. – К.: Техніка, 1997.
9. Каган М. Морфология искусства. — Ленинград. 1972
10. Ковальов Ф.В. Золотое сечение в живописи. — К.: 1989
11. Киплик Д. И. Техника живописи. – Москва. 2011 .